

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвърть год. 1 ф. а.вр.

БРОЙ 26. У Новоме Саду, 14. Юлиа 1860. ГОД. III.

Методичный поступакъ при предаваню науке Християнске у народной школи.

(Наставльно.)

Да бы учитель могао како валя Катихизисъ предавати, мора онъ самъ найпре знати и разумевати све оно што се у великомъ Катихизису налази и мора и иначе познавати Науку Християнску, а пре свега мора добро знати и разумевати све за ученѣ у народной школи прописане молитве и заповеди. Осимъ тога има се онъ свагда пре него што пође у школу, приправити за предаванѣ и добро смислити, шта ће деци говорити, и како ће учити, да га они лако разумети и науку нѣгову примити могу.

Ако су букварци съ часловцима у едномъ разреду, то ће у зданѣ махъ обадва та одељеня Катихизисѣ учити; часловци ће букварце учити текстъ, а псалтирци — или ако овыхъ нема, самъ учитель — разясняваће часловцима смисао, и на последку ће учитель Катихетична питаня давати да часловци погађаю, одговоре, и с' тымъ до болѣгъ разумеваня научногъ текста изъ молитве или изъ заповедій дођу. Где су сами часловци тамо се држи при предаваню онай редъ, кои е у среднѣмъ и у Синодалномъ Катихизису, т. е. найпре се толкуе Символъ Вере, затимъ Заповеди Божіе па онда молетва Господня, али се при томъ и све остале Молитве, Заповеди, Тайне, Дарови и Плодови дарова

Духа светогъ, добродѣтели, греси, и Евангелска Блаженства разяене јоштъ већма него што е то у првомъ разреду учинјно. Коя деца имаю Катихизисъ — књигу, — мораю имати онај, кои е одъ духовне власти за ту Епархию прописанъ, али се јоштъ еданпутъ овдѣ напоминъ, да се изъ Катихизиса ништа неучи на изустъ, него се онъ само за приватно домаће читанъ, и као спомоћна књига за домаће повторавањ употребљавати може. Цело предавањ Катихизиса у школи састојсе у томе, да учитель ученика испитуе, шта значи свако поедино одделенъ молитвице или заповедій и остальхъ за правило вере и богоугодногъ живота служењихъ и напаметъ наученыхъ изреченія и да сваку науку у сношеніе доведе са празницима и обредима црквенимъ, са изреченіяма изъ Светога Писма и с' Пословицама, кое се при писаню диктандо уче; са библичнымъ дотле већ познатимъ и згоднымъ за то моралнымъ приповеткама и с' наученымъ дотле црквенимъ песмама.

Кодъ сваке добродетели треба децу побудити, да се тако владаю, и чимъ дете противанъ пороку учини одма га укорети валя са ономъ заповеди, противъ кое е урадио. И ово треба чинити не само кадъ се Катихизисъ предав него и у свако доба, при свакомъ предмету, кадъ се годъ сгодна прилика къ томе пода.

Свакій учитель мора имати за себе књигу: „Православнога восточнога Вѣроисповѣданія Катихизисъ за вышше ученичке разреде. Књига та служиће му као спомоћно средство за толкованъ молитава и остали текстава што се напаметъ уче; осимъ тога мора онъ имати и за часловце прописаный Катихизисъ (Синодалный у Срему и Банату, а у Бачкой средный), и мали Катихизисъ. — Изъ Свештене Повестнице при-

поведа се у школи сваке неделѣ само по една библијска приповедка, и то свагда у понедељникѣ.

МЕТОДЪ Ѣ ОВАЙ:

1. Учитель приповеда приповедку просто, јасно, и разговетно наводећи свуда, гди е годъ могуће дѣйствующа лица да сама говоре, и ударајући особито гласомъ на оно дело, кое е у целой приповедци најважниѣ, и съ кога деца за свое владанѣ и за свой животъ примеръ узети могу.

2. Покаже Икону на којој е представљена слика приповећенога догађаја, и испитуе децу да му кажу гди е шта. Што неуму да погоде, то имъ онъ самъ каже, и показивајући поедине на икони исписане предмете испита одъ деце по реду све оно што имъ е мало часъ приповедајући приповедку, казао.

3. Прозове едно дете да целу приповедку ту приповеди и при приповеданю, где штогодъ небы знало казати, изводи га сгоднымъ питањимъ, да научи како валя. Јошъ прозове и друго и треће дете да приповедку приповеди.

4. Пыта децу: о коме е у приповедки речь? Ко имъ се најболѣ допада? Зашто? Ђли онъ добро радио? Бы л' и они у той прилици тако радили? И светуе ихъ да узму примеръ одъ тога и да се и они тако добро владаю пакъ ће срећни и одъ Господа Бога благословени быти.

5. Позове учитель да му деца погоде какво изреченіе изъ Светогъ Писма у коме се то исто хвали ил' куди што у приповедци; илъ кою песму црквену у којој се о томе пое, што се у приповедки садржи.

Тай данъ кадъ се приповедка овако приповедила после четири сата после подне, одведе учитель децу у цркву и ту пошто се смерно прекрете и одчитаю

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

молитву Господню, покаже имъ икону на коіой в живописана она повесть, кою су тай данъ слушали, да ю виде, па знаюћи шта в на нъой написано, да ю одсада кадъ годъ у цркву дођу пазљиво сматраю.

За лекцію изъ библичне повести имаю деца то, да научену приповедку одма тай данъ отцу и матери кодъ куће приповеде, и да свакомъ познанику, коме то противно небы было, често и радо приповеде, кое знаю приповедаю.

У понедељакъ приповедаю само она деца која на позивъ учителъвъ дигну руку за знакъ да знаду и да су се рада показати, осталой се деци заповеди да пазе и науче. У вторникъ питаю се средня а у среду лошія деца, у петакъ се питаю такође лошія деца ал' найпре и по неко болъ, да бы и она найслабія научити могла. У суботу и у недељу на каталогу питаю се по неке одъ одпре наученыхъ приповедака, ал' скупа и она найновія се незаборави. Где има више разреда заедно, ту се свима у еданпутъ приповеда у понедељникъ после подне између полъ четири и четири сата и ту се у понедељникъ и у вторникъ испитую само псалтирци; у среду часловци, а у петакъ и по неки букварць. Где в свакій разредъ на обашка, ту се букварцима и часловцима приповеда после подне одъ пола четирь до четирь сата; а псалтирцима у понедељникъ у ютру за прва по сата, али за испитиванъ ту се мора и оно послѣдня по сата одъ после подне употребити.

Кое се библичне приповедке у народной школи имаю предавати, то в назначено у Школскомъ Листу 1858. год. брой 10. страна 152. и 153. и брой 11. стр. 162. — Гди су сва три отделена заедно тамо се само найглавніе приповедке сваке године изъ нова приповедаю, а остале се едне године приповеде, а друге само повторе.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

По томе у овакимъ школама о Рутѣ, Самуилу, о Давиду, о Илиі, Єлисею и Іони, о Товіи, Данилу, и Естири изъ Старогъ, а изъ Новаго Завета чудеса Христова наизменце се една приповедаю на ново, а друга која су лане приповедана, само се испитую да ихъ деца незабораве.

Юштъ се овде особито препоручує Учителъима да у мушкој школи највише важности полагају на оне приповедке, у којима се мушке добродетелѣ описую и препоручую; а у девојчкој школи опетъ ваља да највише важности полагају, на оне приповедке у којима се женске врлине хвале и показую. У смешанымъ школама имаю се изъ оныхъ првыхъ приповедака највише мушка, а изъ овихъ другихъ опетъ женска деца испитивати. Приповедке Библичне за мушку децу најизабраніе су ове:

Изъ Старога Завѣта: бр. 8. и 9. 12. 13. 14. 16. 17. 29. 30. 34. 37. 43. 72. 74. 76. 77. 79. 80. 81. 96. 117. 119. 127. 129. 132. 141, и 142.

Изъ Новаго Завѣта: бр. 15. 17. 18. 19. 20. 23. 29. 30. 39. 40. 41. 42. 51. 53. и све до 67. одъ 70. до 78. 81. 103.

По девојчице су најважніе ове приповедке:

Изъ Старогъ завѣта: 4. 5. и 6. 10. 11. 19. 20. и 25. 47. 49. и 50. 59. 69. 70. 71. 82. 87. 97. 105. 106. 113. 114. 122. 124. 129. 130. и 133.

Изъ новогъ завѣта: 1. 2. 4. 8. и 12. 16. 23. 28. 30. 37. 39. 42. 46. 53. и 59. 65. 66. 68. 80. 87. 88. 96. 97.

Предъ свакој празникъ има се приповедати деца о томе празнику, или житіе свеца, кои се иразнує, и то се на самыи празникъ на каталогу повтори и у еношеніє доведе са самимъ троцаромъ и остальмъ

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNI

црквенимъ песама и апостоломъ и еванђелиемъ, што се на тај данъ чита.

(Наставиће се.)

Св. Апостолъ Павле.

(Свршетакъ.)

После краткогъ времена Юдеи наговоре жителъ града Листре Ликаонске противу Апостола тако, да су Павла каменѣмъ побили, и држећи га за мртва, тело му изванъ града избацили. Съ тужнымъ срцемъ стаяху около тела верни ученици Павлови држећи да е онъ доиста умрѣо, али онъ дође къ себи и съ њима се у градъ поврати. Сутра данъ отиде съ Варнавомъ у Дервию, и одатле врати се у Антиохию Сириску, поставивши при повратку свомъ у свима местима презвитере, т. е. свештенике, или црковне старешине. У Антиохији скупе њи двоица све Християне у цркву и објаве имъ, какву е милость благий Богъ њима учинио, и како се отворише незнабожцима двери свете вере. Тако съ пунимъ задовољствомъ, и съ ердачномъ благодарношћу према Богу могаху ова два света благовестника на успехе своихъ трудова погледати.

Некій изъ Ёрусалима у Антиохию дошавши Юдеи почеше учити у месту томъ, да е нужно да се и язичници, кои веру Христову примаю, обрежу. Павао и Варнава много се оъ овима препираху, на последку обштвина посла њи двоицу са јошть неколициномъ друга у Ёрусалимъ да питаю апостоле и старешине, како се у овомъ погледу владати имаю. Павао и Варнава буду одъ апостола лено примљени, и тада на апостолскомъ сабору у Ёрусалиму бы решено, непод-

чинявати у Христову веру обративше се язичнике за-
кону Мойсеовомъ.

Изъ Єрусалима св. апостолъ Павао и Варнава по-
веду са собомъ у Антиохию два отлична међу Христи-
янима мужа, Варсаву и Силу, съ писменымъ известі-
емъ о заелюченію апостолскога сабора. После некогъ
времена Павао съ Силомъ предузме на ново путованъ
и обилазећи пре тога основане цркве, у Листри нађе
се съ Тимотеемъ своимъ ученикомъ, кои му е одъ
тога времена сапутникъ и сатрудникъ быо. На овоме
путу прође апостолъ Павао Фригию, Галатию, Мисию,
и Македонію. Овде у граду Филипи буду Павао и Сила
затворени, но одма сутра данъ пуштени. Потомъ су
прошли крозь Амфиполь и Аполонию и дошли у Со-
лунъ, гди су неке у веру Христову обратили, али
збогъ тога ненависть упорныхъ и непокорныхъ жи-
теля на себе навукли. Изъ Солуна отиде Павао у Бе-
рию, а одатле у Атину. Овде тешко бјаше апостолу
гледати пунъ градъ идола, и зато проповедаше истину
евангелску у зборници юдейской и на тржишту град-
скомъ обавешђуюћи у правой вери Юдее и Елине. И
философи долажаху да се съ нѣмъ препиру. Атиняни
одведу Павла предъ Ареопагъ (врховный советъ), гди,
на захтеванъ да науку свою проповеда, Павао ставши
посредъ Ареопага овако почне говорити: „Люди Ати-
няни! по свему васъ видимъ да сте врло побожни;
еръ пролазећи и мотрећи светинъ ваше, нађохъ и ол-
тарь, на коме беша написано: „Непознатоме Богу.“
Коега дакле вы незнаюћи поштуете, тога вамъ я про-
поведамъ. Богъ кои е створио светъ и све што е на
нѣму, онъ будући господаръ неба и земль, не живи у
рукотворенымъ храмовима, нити прима угађаня одъ
руку човечіихъ, као да бы ономе требало исто, кои
самъ дае свима животь и диханъ и све. И учинію е
да одъ њдне крви савъ народъ човечіи живи по свему

лицу земальскоме, и поставіо е напредъ одређена времена и границе нѣиховога живленя: да траже Господа, небы ли га баремъ оипали и нашли, премда ніе далеко ни одъ еднога одъ насъ; еръ крозъ нѣга живимо, и мичемо се и вємо, као што и неки одъ вашихъ кнѣживника рекоше: еръ смо и родъ нѣговъ. Кадъ смо дакле родъ Божіи, нетреба да мислимо, да е божество наликъ на злато, сребро, или на каменъ вешто нацртано и израђено одъ людій. Не гледаюћи дакле Богъ на времена незнана, садъ заповеда свима людма да се покаю; еръ е поставіо данъ, у кои ће судити целоме свету по правди, преко мужа, кога одреди, и даде свима веру, васкресивши га възъ мртвыхъ.“ Кадъ Атиняни чуше за васкресеніе мртвыхъ, неки му се почну ругати, а други желише, да на ново говори о томъ предмету. Тако Павао отиде између нѣи, а неви Атиняни присташе узъ нѣга и вероваше у Христа, међу којима е быо и мудрый Дионисіе Ареопагитскій, чланъ врховнога савета Атинскогъ.

Изъ Атине отиде Павле у Коринтъ гди пробави годину дана проповедаюћи у зборницама сваке суботе, а тежетникомъ радећи на своме занату и съ тымъ се ранећи. Изъ Коринта пређе моремъ у Ефесъ, одкуда преко Ёрусалима врати се у Антиохію и поживи неко време ту. После тога одважи се по други путь путовати и посећивати цркве Христове. Съ томъ намеромъ обиђе Галатию и друге области Мало-Азійске и пробави у Ефесу три године дана. Изъ Ефеса оде у Македонію и Грчку, и дође чакъ до Илирка. (до земаля у којима Срби живе). При повратку посети неке острове Грчке, и призове Ефеске презвитере у Милить, кое отачаски посаветуе да пазе на себе и на словесно стадо Христово, и да пасу цркву Господа и Бога. Опростивши се съ пастирима цркве ефеске, навезе се на море, и одпутуе у Ёрусалимъ. На путу

овомъ у кесаріи у дому Филипа благовестника, кои беше рзданъ одъ седморице првыхъ діакона, некакавъ прорицатель изъ Юдеи по имену Агавъ, предскаже да ће Юдеи Єрусалимски Павла ухватити и язичницима предати. Ученици Павлови почну га на то съ плачемъ одвраћати, да неиде у Єрусалимъ; али се онъ недаде намолити, него имъ одговори: „Шта чините те плачете и цепате ми срдце; еръ я не само свезанъ быти хоѳу, него самъ готовъ и умрети у Єрусалиму за Христа.“ На ове речи Павлове умира се ученици и рекну: „Нека буде воля Божія.“

Што е апостолъ рекао, то е и самимъ деломъ осведочио. Дошавши у Єрусалимъ отиде у цркву да се Богу помоли. Ту га Юдеи нападну, извуку изъ цркве и почну га тако немилостиво бити, да бы га ямачно ту и убили были, да ніе у помоѳъ дошао сотникъ съ войницима, кои га силомъ изъ нѣиховыхъ руку изтргну, и у Кесарію наместнику кесаревомъ Филиксу пошлю.

Овай пронаѳе Павла за невина, али га ипакъ нехтеде слободна пустити. Предемникъ нѣговъ Фистъ, хтеде га натрагъ у Єрусалимъ послати да му се тамо суди но Павле, као грађанинъ Римскій позове се на Кесара, и замоли да му самъ Кесаръ суди; у слѣдству тога Фистъ пошлѣ га моремъ у Римъ. На путу овомъ у острову Малти у Адријтскомъ Мору уеде Павла аспида, но то му никаква вреда непричини, и онъ ту многе болестнике исцели. У Риму проведе апостолъ две године проповедајући слово Божіе.

Дѣянія апостолска ништа намъ неказую о другимъ трудовима и делима св. Апостола Павла. Свештено пакъ преданіе саобштава, да е онъ добывши савршену слободу, предузео изъ Рима свое четврто путованѣ и проповедао по свой Итали, Галии (Французкой) и Шпаниі, а после е посетіо наново неке цркве

на истоку, и основао цркву на острову Криту. На послерадкѣ поврати се у Римъ, гди е на заповестъ кроволучногъ тирана Нерона у тавницу баченъ, и на смртъ осуђенъ. Као римскогъ грађанина нису га разапели, него су му изванъ града Рима главу одсекли у онај истый данъ, кадъ су Петра на кретъ разапели. То се догодило 67-ме године после Христа, 29. јунія.

Св. апостолъ Павле одъ свию се апостола највише трудіо у проповеданю слова Божіегъ, и распростраианю науке Христове међу незнабожцима, зато се и назива онъ „сасудъ избранный и апостолъ язычника.“ Одъ нѣга имамо 14. посланица, кое у саставъ светога писма Новога Завета принадлеже, и садрже у себи науку о томъ, како се сваки Християнинъ владати има кои жели вечно спасеніа получити. Посланице апостола Павла есу ове: къ Римлянима една, ка Коринтянима две, Галатянима една, Ефесцима една, Филиблянима една, Колосанима една, Солунянима две, Тимотею (Ефескомъ епископу) две; Титу (Критскомъ епископу) една; Филимону една, и Евреима една. Изъ овыхъ светыхъ посланица види се каквомъ е небесномъ красноречивошћу био обдаренъ овај св. апостолъ, и како е велику любовъ имао ка Христу Господу и къ людина. Сваки добаръ Християнинъ валя да те посланице у цркви пажљиво слуша, и на дому особито у неделне и праздничне дане съ побожношћу прочитава, и да свету науку Христову, коју е овај велики апостолъ людма проповедао: — прима, и по нъой свой животъ управля.

Милана

приповедка за младежъ и родителъ.

(Настављено.)

Добра мати привикавала е кѣрцу своју изъ млена къ покорности и послушности. Дечија своевольность — тако мышляше она — естѣ найвећа препона напредованя нѣиховогъ у добродѣтели. Дете треба да се зарана навикне своју волю воли родительской покорити; ерѣ кое дете неће да слуша родителъ, кое увекъ види, како ће слушати Бога кога не може видети. Напраситость, іогунлукъ, и друге неваляле наклонности мораю родители изъ срдца свое деце што раніе изкоренявати, да изъ нѣга цвеће лепшегъ и племенитіегъ осећаня изникне. Ако е дакле Милана што желела, а то іой се ніе могло дозволити, — мати іой е одма запретила да то ніе слободно искати. Милана е съ почетка, као и свако дете, покушавала съ молбомъ и съ сузама оно исплакати што е искала, али се на скоро увери, да е речъ материна света, а сузе нѣне узалудне, и остави сасвимъ тай неваляли обичай. Мати е нѣойзи свакій данъ давала прилику да се у покорности и послушности вечба, и да се учи свое желъ и склонности побеђивати. Што е мати заповедила, то е Милана съ места учинити морала. Она ніе смела ни цвећа ни воћа узабрати, докъ іой мати ніе то довустила. Али Иконія ніе марила за много забранѣванъ, съ коимъ гдекое матере децу своју муче. Она имаѣаше обичай рећи: „Нема много заповестій, али ихъ валя точно и строго извршивати. Благій Богъ само е десетъ заповестій дао, на кадъ бы се сви люди по нѣима владали, то бы мы іоштѣ овде на земљи

рай имали.“ Ова паметна мати знала е своју единицу по заслуги наградити, ал' и за преступлена казнити. Наилепше воће изъ врта добывала е Милана одъ матери, али га е морала найпре заслужити. Мати бы іой одъ прилике казала: „Ако задатакъ овай изъ рачуна добро израдишъ, добыћешъ трешаня, ако ми ово или оно изъ свештене повестнице по реду лепо приповедишъ, даћу ти мирисавке.“ Милана се на то съ удвоенымъ силама трудила да свой задатакъ добро изради, и онда іой е воће и грождје много слађе пало, него да га е онако забадава добыла. Исто тако кадъ бы Милана у чему погрешила, па ю съ тога мати не бы у вртъ повела, или бы іой озбиљно казала: „кћери моя! томе се одъ тебе нисамъ надала.“ — то онда све дотле мира имала ніе, докъ ніе опетъ своіомъ послушношћу и приљжаніемъ заслужила была, да ю мати къ срдцу свомъ пригрли, и да іой погрешку опрости.

Кнегиня е была врло вредна жена, па е настоявала да іой се и кћи на ню угледа и да вредна буде. Кадъ е мати при посленомъ столу свомъ радила; и кћи е морала покрай нѣ седити и радити. „Твой посао кћери моя — рекла бы іой мати — за садъ не вреди много, али ћешъ се узъ нѣга научити радити, и привикнути послу и труду, па ћешъ онда задовољно моћи живити у свакомъ случаю. За кратко време научи Милана одъ свое матери плести и прести, шити, везти и ткати. Исто тако научи она мало по мало и све куйнске послове; ерѣ е мати нѣна сама своју чисту куйну, по лепомъ тадашнѣмъ обичаю, нагледала, и нѣойзи показивала, како се шта ради. Предъ дворцемъ было е малый еданъ вртъ, у комъ е Иконія лети свакій данъ по кои сатъ проводила радећи вртарске послове. Милана съ матеромъ заедно у вртъ долазаше, и угледаюћи се на ню зажели и сама у врту радити. Мати

іой купи граблице, кантицу и остало оруђе вртар-
ско и одреди за ню неколико леица. Ту е садъ было
за малу Милану доста посла одъ првога пролећнога
дана, кадъ бадемъ и дренъ цветати поче, на докгодъ
у есенъ лишће съ два опало ніе. Она е съ веселимъ
срдцемъ семенъ прибирала и сіяла, бражљиво зали-
вала и плевала свое леице, и грашакъ на тачке пуш-
тала. Али се Милана найрадје съ цвећемъ забавляла,
и матери е нѣной то врло мило было, ерь е она сма-
трала цвеће за знакъ врлина девоячкихъ. Милана се
веома обрадуе, кадъ види, да іой нѣжный рукосадъ
нѣнъ любка любичица, овай првый даръ красногъ про-
леца, цвета. Плавый зумбуль, бела лала, шареный ка-
рамфилъ и румена ружица, све то иза руке нѣне као
обаяно напредоваше. Юштъ се већма обрадуе Милана
наша кадъ е грашакъ, когъ е сама своіомъ ручицомъ
посіяла, на столу видила и ела. Томъ приликомъ мати
ю похвали за трудъ нѣнъ и поклони іой одну лепу
иконицу, на коіой су подъ образомъ матере Божіе, ови
стихови написани были:

„Радиность е благо дѣвоячко,

Благословъ е труда плодъ.

Некъ се кити съ чимъ е коме драго,

Ты се дичи с' съ зноемъ труда свогъ.“

Као што се добра мати старала да іой кѣрца
увекъ у послу буде, и као што е умела послове ме-
няти, да небы се све еданъ те еданъ посао малой Ми-
лани досадию, исто тако знала е она добро да е за
децу и за све люде нужданъ и одморъ. Два—трипутъ
сваке неделъ смела су на уречено време добре сеоске
девойчице у двораць доћи и съ Миланомъ се сига-
ти, а Любица кѣи едногъ старогъ дворскогъ служи-
теля была е Миланина найболя другарица. Милана бы
свагда другарице свое найпре еломъ послужила, на

онда бы мало преле, ил' бы имъ кою библичну повесть приповедала, па бы се после у врту или зими у соби сиграле. Кнегиня е децу непрестано предъ очима имала, на нѣи мотрила, и разговоръ нѣиховъ не-приметно слушала. Она е нѣи и у сиграню упућивала, и знала е саму игру тако уредити да деци на користь служи. На овај начинъ израдила е ова то да јој е кѣи увекъ весела, животна, окретна, добро располо-жена и свагда на добро склонѣна была, а то е при воспитарию одъ врло велике важности.

Кадъ е Милана већъ дванајсту годину навршила была, поручи еданпутъ изъ войске кнезъ Браниславъ својој супруги, да ће о Бурѣици съ многомъ госпо-домъ Србскомъ доћи да свеца свогъ у своме двору про-слави. Икония се томе одъ срдца обрадуе. У дворцу бјаше една стародревна црквица светога Бурѣа. На по-зивъ кнегининъ у очи самога празника дође старыи владика Теофанъ съ многимъ свештенствомъ те од-служи свеноћно бденіе, на комъ е и Милана съ својомъ матеромъ одъ почетка па до края стаяла и свете песме съ побожношћу слушала. Касно у вече приспе и кнезъ са сѣиномъ господомъ Србскомъ, кою позвао беше на славу свеца свога. Сутра данъ пошто се служба у црквици свечано одслужи сви гости съ домаћиномъ о-тиду у дворану обедницу, гди е на постављеномъ столу горела воштаница, а предъ нѣоме бјаше колачъ и све-чарско кољиво. Браниславъ изведе кнежевскомъ станю слично обучену единицу свою, и представи е своимъ гостима. Свима се она особито допадне. Войводе и дру-гови Браниславлѣви жаляху што нѣе мушко, да време-номъ јуначкогъ свогъ бабайка на бойноме полю замени: младићи се дивляху виткомъ етасу и лепомъ узрасту нѣномъ, а госпође похвальваху умиљтоеть и учти-вость съ коіомъ ихъ Милана предусреташе, и немогаху се довольно начудити, како јој руво и драгоцѣный на-

китъ лепо доликуе. — Свечаность се сврши и гости се разиђу, а мало после отиде и самъ кнезъ натрагъ у цареву войску; ерѣ е одъ светлога цара само на толико времена одпуста добио быо, да може на своме дому свеца прославити.

Пошто се гости разиђу, мати бовћи се да се небы како суетный поносъ у млађаномъ срдцу Миланиномъ удворио, зовне ю къ себи, и овако јој говори ти почне: „Драго дете мое, мени се те лене речи, кое господа и госпође теби о слави нашої изговорише, нимало недопадаю. Госпође се дивише бисеру твома, когъ си само за време свечаности на врату носила, и скупоченымъ ободцима, кое садъ ево у ово кутицу оставлямъ; господа хвалише твой стаъ и узрастъ и чудише се лепоти твога лица, а то су текъ найманъ и последнѣ врлине твое. Они похваљиваху лепоту, што за мало трав, и што ће се пре или после у прахъ и пепео претворити! Сладка кћери моя, я бы една жалостна и несрећна мати была, кадъ бы знала да и теби ништа болѣга и хвале вреднѣга одъ лепоте нема! Зато старай се добро дете мое, да прибавишь себи онакова свойства, коя ће ти одъ праве ползе быти и коя ће ти на часть и дику служити.“ Слагаюћи свое и кћерине украсе у спретну кутицу жалостиво ихъ погледи, на продужи: „Шта е савъ овај накитъ и адиѣаръ на спрамъ доброга срдца? Есу л' cadre ове драгоцѣности мене усећити? О, заиста нису! Кадъ я умремъ, и кадъ ме у гробъ сахране, ова ће кутица овде остати, и я выше никакве користи одъ нѣ имати нећу. — Само племените тежнѣ и добра дела есу прави бисеръ и право драго каменѣ, кое намъ и овде докъ смо јошъ на земљи на ползу и задовољство служе, а кадъ умремо, онда насъ прате на другій светъ и излазе съ нама предъ лице Божіе. Запамти дакле драга Милано моя ову кратку ал' свету песмицу:

„Ой човече праведниче, еданъ Божій службениче,
Ако мислишъ Божій быти чини добра за живота,
Поштуй свога старіега, и тебе ће млађи твои,
У добру се непонеси, а у злу се непоништи;
Еръ човече праведниче, кадъ човека самртъ нађе,
Ништа собомъ непонесе, веђъ скрштене беле руке,
И праведна дела своя.“

(Продужиће се.)

Школске новости.

Преузвишени г. Јосифъ Кунстъ митрополитъ римске цркве у Калача, — кои е недавно врло знаменитымъ трошкомъ подигао велику гимназію у Калачи, и основао намасгиръ езуитскій, коєга чланови ће у истой гимназији професорско званіе одправляти, — постарао се и за воспитаніе девойчица са особитомъ ревношћу и великимъ пожертвованъмъ. Онъ е сазидео великолѣпно зданіе и цркву потрошивши на то 200,000 ф. а. вр. У зданію томъ обитаваће воспитателъке девойчица, кое су римске калуђерице изъ реда школскихъ сестара. Ту ће се одма на есенъ завести: четворокласна главна школа за девойчице; препарандія за учительице, и конвиктъ за 50—70 девояка изъ грађанскога реда. При воспитанію ићи ће се поглавито на то, да се девойчице приправе за добре, побожне, поштене, радине и штедливе домаћице. У заведенію овомъ приуготовљаваће се и искушенице за побожнѣи редъ школскихъ сестара. На издржаванъ главне школе и препарандіе поклоніо е великодушнѣи основатель фондъ одъ 100,000 ф. сребра, коимъ ће капиталъ саборне калачке цркве управляти.

Аустр. Шк. Вѣстникъ.